

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 11C/174/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113219093
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Wildeová
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2014:8113219093.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Ivetou Wildeovou v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Piešťany, Teplická 7434/147, IČO: 36234176, zastúpený: Advokátska kancelária ERASMUS LEGAL, s.r.o. so sídlom Justičná 9, Bratislava, p r o t i žalovanému: P. O., nar. X.X.XXXX, bytom A., M. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovaného: Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOOS so sídlom Nám. Legionárov 5, Prešov, IČO: 42176778, zastúpenému B. J. Z., advokátkou so sídlom v Prešove, Hlavná 61, o zaplatenie 937,34 Eur a prísl. takto

r o z h o d o l :

Súd p r i p ú ť a zmenu žaloby v časti úrokov z omeškania vo výške 0,025% denne.

Z a s t a v u j e konanie v časti kapitalizovaného úroku z omeškania nad 184,77 Eur.

Žalovaný je p o v i n ť zaplatiť žalobcovi 381,87 Eur s úrokmi z omeškania vo výške 0,025% denne od 13.4.2011 do zaplatenia, to všetko v mesačných splátkach po 25 Eur počnúc mesiacom marcom 2014 pod následkom straty výhody splátok.

Žalobu v prevyšujúcej časti z a m i e t a.

Účastníci n e m a j ú nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca sa žalobou zo dňa 26.6.2013 domáhal zaplatenia sumy 937,34 Eur predstavujúcej dlh na úverovej istine vo výške 726,61 Eur, dlh na zmluvnom úroku do zosplatenia úveru vo výške 105,02 Eur, dlh na zmluvnom úroku, ktorý by žalovaný zaplatil v prípade riadneho splácania úveru vo výške 83,16 Eur a napokon zmluvnej pokuty vo výške 22,55 Eur uplatnenej na základe § 3 hlavy 14 úverových podmienok. Žiadal tiež priznať úroky z omeškania pôvodne vo výške 0,024% denne, ktoré kapitalizoval od zosplatenia úveru do podania žaloby na sumu 200,58 Eur a za obdobie od 19.6.2013 do zaplatenia ho žiadal priznať zo sumy 914,79 Eur.

Podaním zo dňa 4.3.2014 žalobca zobral v časti kapitalizovaného úroku z omeškania o sumu 15,81 Eur žalobu späť. Zároveň žiadal priznať do budúca úroky z omeškania vo výške 0,025% denne, v tejto časti súd vychádzajúc z obsahu podania ho posúdil ako rozšírenie žaloby a uznesením túto zmenu žaloby s poukazom na § 95 ods. 1, 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) pripustil. Úroky z omeškania žalobca počítal od 13.4.2011, keďže k zosplateniu úveru došlo 28.3.2011, žalovaný mal

podľa listu o zosplatnení úveru dlh vyrovať v lehote 15 dní t.j. 12.4.2011, preto žalobca požadoval úroky od nasledujúceho dňa.

Žalovaný uznal, že má voči žalobcovi dlh z úverovej zmluvy, ale k jeho výške sa nevedel vyjadriť. Žiadal o povolenie mesačných splátok po 25 Eur, nakoľko má tri deti a príjem do rodiny len 320 Eur mesačne. Z toho uhrádza mesačne 50 Eur za elektrinu, 50 Eur za plyn a 30 Eur za vodu.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovaného, úverovou zmluvou zo dňa 26.8.2008, splátkovým kalendárom, úverovými zmluvnými podmienkami žalobcu, listom o zosplatnení úveru, zo dňa 28.3.2011 s poštovým podacím hárkom, písomným vyjadrením žalobcu, poštovými ústrižkami a zistil tento skutkový stav:

Účastníci uzavreli písomnú úverovú zmluvu dňa 26.8.2008. Žalobca ňou poskytol žalovanému úver 1.095,40 Eur, ktorý mal žalovaný uhradiť 48 mesačnými splátkami po 33,33 Eur. Celkove náklady spotrebiteľa, teda žalovaného boli vyčíslené na 517,56 Eur. V zmluve je uvedená ročná úroková sadzba 19,73 %, RPMN 22,8% a priemerná hodnota RPMN 61,36 %.

Žalovaný prestal úver splácať v júni 2010, kedy uhradil len 18,08 Eur. Celkove z úveru zaplatil 713,53 Eur (vyplýva to zo splátkového kalendára z č.l. 3 a poštových ústrižkov).

Úverové zmluvné podmienky žalobcu nie sú podpísané. V hlave 14 označenej ako „záverečné ustanovenia“, ktoré obsahujú 27 paragrafov písaných drobným písmom je v § 3 uvedené nasledovné: „V prípade omeškania úhrady splátky alebo ich časti alebo zmluvných pokút alebo platieb podľa hlavy 6 § 6 týchto UP je klient povinný zaplatiť úrok z omeškania vo výške 0,08% z dlžnej čiastky za každý začatý deň omeškania najmenej však 9,96 Eur. V prípade omeškania s úhradou splátky úveru alebo ich časti dlhšieho ako 7 dní je klient ďalej povinný zaplatiť spoločnosti zmluvnú pokutu vo výške 8% z čiastky, z ktorej úhradou je v omeškaní“.

Listom zo dňa 28.3.2011 došlo k zosplatneniu predmetného úveru. Žalovaný bol vyzvaný na zaplatenie sumy 937,34 Eur v lehote 15 dní od spísania tohto listu.

Právny vzťah medzi účastníkmi v danom prípade bol založený zmluvou spotrebiteľskom úvere uzavretou podľa zákona č. 258/2001 Z.z. v znení účinnom od 1.8.2008 do 30.11.2009.

Podľa § 2 písm. a/ citovaného zákona spotrebiteľským úverom sa rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme.

Podľa § 2 písm. b/ citovaného zákona zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a uhradiť celkové náklady spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 3 ods. 1 citovaného zákona veriteľom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania; v závislosti od formy poskytovaného spotrebiteľského úveru môže byť veriteľom aj predávajúci.

Podľa § 3 ods. 2 citovaného zákona spotrebiteľom je fyzická osoba, ktorej bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania.

Podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu, inak je neplatná, pričom spotrebiteľ dostane jedno vyhotovenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

Obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere sú vymenované v § 4 ods. 2 citovaného zákona a medzi nimi pod písm. i/ je výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

Podľa § 4 ods. 3 citovaného zákona pri nesplnení podmienok podľa ods. 2 je zmluva o spotrebiteľskom úvere platná, ak bol spotrebiteľovi na jej základe

a/ poskytnutý spotrebiteľský úver a spotrebiteľ ho začal čerpať alebo

b/ dodaný tovar alebo poskytnutá služba.

Ak však zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa ods. 2 písm. a/, b/, d/ až j/ a l/ poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

S poukazom na vyššie citované ustanovenia súd dospel k záveru, že účastníci uzavreli síce platnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ale podľa názoru súdu, zmluva neobsahuje obligatórnu náležitosť v zmysle § 4 ods. 2 písm. i/ zákona č. 258/2001 Z.z. Podľa tohto ustanovenia totiž v zmluve musia byť rozlíšené splátky istiny, úrokov a iných poplatkov, teda nepostačuje, ak je uvedená len suma predstavujúca súhrn splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Uvedený nedostatok spôsobuje následok vyplývajúci z ustanovenia § 4 ods. 3 citovaného zákona spočívajúci v tom, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Znamená to, že žalovaný má žalobcovi vrátiť len sumu poskytnutého úveru, teda 1.095,40 Eur a keďže z úveru zaplatil 713,53 Eur jeho dlh predstavuje sumu 381,87 Eur.

Súd preto zaviazal žalovaného k zaplateniu spomínaného nedoplatku vo výške 381,87 Eur s úrokmi z omeškania od 13.4.2011 do zaplatenia, teda bez ich zbytočnej kapitalizácie a žalobu v prevyšujúcej časti z už uvedených dôvodov zamietol.

Priznanie úrokov z omeškania vyplýva z ustanovenia § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“).

Podľa § 517 ods. 1 vety prvej OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní.

Podľa § 517 ods. 2 OZ ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom od 1.1.2009 do 31.1.2013 výška úrokov z omeškania je o osem percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k 1. dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Ako už bolo uvedené, žalovaný sa dostal do omeškania od 13.4.2011, nakoľko v liste o zosplatnení mu bola poskytnutá 15 dňová lehota na zaplatenie dlhu. K uvedenému dátumu tak úroky z omeškania predstavujú 9,25% p.a. a keďže uplatnená výška úrokov z omeškania predstavuje nižšiu sumu, súd vychádzajúc z dispozičnej zásady v konaní zakotvenej v § 153 ods. 2 O.s.p. priznal úroky z omeškania v uplatnenom rozsahu.

Zamietnutá bola žaloba aj o zaplatenia sumy 22,55 Eur, čo predstavuje samostatný nárok, ktorý žalobca uplatnil titulom zmluvnej pokuty.

Podľa § 544 ods. 1 OZ ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda.

Podľa § 544 ods. 2 OZ zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 40 ods. 1 OZ ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Podľa § 40 ods. 3 OZ písomný právny úkon je platný, ak je podpísaný konajúcou osobou; ak právny úkon robia viaceré osoby, nemusia byť ich podpisy na tej istej listine, ibaže právny predpis ustanovuje inak. Podpis sa môže nahradiť mechanickými prostriedkami v prípadoch, keď je to obvyklé.

Je teda nepochybné, že dohoda o zmluvnej pokute musí mať písomnú formu, inak je neplatná s poukazom na § 40 ods. 1 OZ. Každá zmluva je pritom ukončená podpismi jej účastníkov, čo znamená, že účastník svojim podpisom potvrdzuje uzavretie dohody s tým obsahom, ktorý sa nachádza nad jeho podpisom. V tomto konkrétnom prípade sa však účastníci dohodli len na úverovej zmluve, ustanovenia o zmluvnej pokute sú uvedené mimo zmluvy, konkrétne v úverových podmienkach, a to je pre prijatie záveru o písomnej dohode účastníkov ohľadom zmluvnej pokuty nepostačujúce. Žalovaný nepodpísal úverové podmienky, a preto nemožno z toho vyvodiť, že účastníci uzavreli písomnú dohodu o zmluvnej pokute. Nemožno pritom prehliadnuť ani skutočnosť, že zmluvné podmienky sú nacyklostilované, napísané veľmi drobným písmom a v rozsiahlom objeme, takže málokto zo spotrebiteľov ich prečíta. Tá skutočnosť, že v úverovej zmluve sa konštatuje, že jej súčasťou sú aj úverové podmienky, je právne irelevantná.

Súd sa teda nestotožnil s názorom o zachovaní písomnej formy dohody o zmluvnej pokute upravenej v úverových podmienkach nepodpísané účastníkom tak, ako to posúdil podľa tvrdenia žalobcu Krajský súd v Trnave v rozhodnutí 24Co 412/2012 zo dňa 9.7.2013 alebo Krajský súd v Prešove v rozhodnutí 1Co 136/2012 zo dňa 25.2.2013. To, že tieto názory nemôžu byť akceptovateľné, vyplýva aj z právneho záveru prijatého Ústavným súdom ČR v náleze sp. zn. I.US 3512/11 zo dňa 11.11.2013. Podľa neho v rámci spotrebiteľských zmlúv dohody o zmluvnej pokute zásadne nemôžu byť súčasťou tzv. VOP, ale len samotnej spotrebiteľskej zmluvy (listiny, na ktorú spotrebiteľ pripíja svoj podpis). Ústavný súd zdôraznil, že dodávateľ má sa chovať k spotrebiteľovi, ktorý je slabšou zmluvnou stranou poctivo, v opačnom prípade mu nie je možné poskytnúť právnu ochranu. Zásada poctivosti sa prejavuje aj tým, že zmluvné dojednania nesmú byť umiestnené v oddieloch, ktoré vzbudzujú dojem nepodstatného charakteru. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nutné do každej zmluvy prepisovať ujednania technického a vysvetľujúceho charakteru a naopak nesmú slúžiť k tomu, aby v nich dodávateľ skryl ujednania, ktoré sú pre spotrebiteľov nevýhodné a o ktorých predpokladá, že ujdú jeho pozornosti. S odkazom na tieto myšlienky súd poukazuje na to, že zmluvnú pokutu žalobca upravil nielenže v rozsiahlych a neprehľadných úverových podmienkach, ale dokonca až v časti označenej ako „záverečné ustanovenia“ bez akéhokoľvek zvýraznenia, že týka sa zmluvnej pokuty. Je to typický príklad nepoctivého správania dodávateľa voči spotrebiteľovi.

Vzhľadom na zlú sociálnu situáciu žalovaného, keďže jeho 5 členná rodina žije z príjmu 320 Eur mesačne, súd považoval za dôvodné vyhovieť jeho návrhu na povolenie mesačných splátok a s poukazom na § 160 ods. 1 vetu druhú O.s.p. rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

O čiastočnom zastavení konania bolo rozhodnuté podľa § 96 ods. 1, 3 O.s.p. a o pripustení zmeny žaloby podľa § 95 ods. 1, 2 O.s.p.

Výrok o trovách konania vypláva z ustanovenia § 142 ods. 2 O.s.p. Náhradu trov konania si podľa § 151 ods. 1 O.s.p. uplatnil len žalobca, tomu však nárok nevznikol, keďže mal úspech len v rozsahu 40% uplatneného nároku a neúspech až v podiele 60%.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.